

Bruxelles, 1 februarie 2016
(OR. en)

5540/16

CO EUR-PREP 6
POLGEN 7
AG 2
ECOFIN 44
UEM 29
SOC 35
COMPET 22
ENV 26
EDUC 11
RECH 9
ENER 13
JAI 56
EMPL 25

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Semestrul european 2016: Recomandarea Consiliului privind politica economică a zonei euro - Transmitere către Consiliul European

În anexă se pune la dispoziția delegațiilor textul recomandării privind politica economică a zonei euro. ADD 1 conține explicații ale modificărilor aduse în cursul deliberărilor Consiliului cu privire la recomandarea Comisiei.

Consiliul Afaceri Generale din 16 februarie 2016 este invitat să transmită această recomandare Consiliului European în conformitate cu articolul 121 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Consiliul va proceda la adoptarea formală a textului din anexă după ce Consiliul European va discuta concluziile sale cu privire la acesta, în conformitate cu articolul 121 alineatul (2) din TFUE.

RECOMANDAREA CONSILIULUI
privind politica economică a zonei euro

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 136 coroborat cu articolul 121 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice ¹, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice ², în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

¹ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

² JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

întrucât:

- (1) Redresarea economică continuă într-un ritm moderat în zona euro ³. Sprijinirea și consolidarea creșterii în zona euro necesită eforturi continue la nivel de politici, pentru a sprijini realizarea unei ajustări echilibrate în sectorul public și în sectorul privat, pentru a îmbunătăți capacitatea de ajustare și a spori competitivitatea economiei și potențialul de creștere al acesteia pe termen mediu spre lung. Ritmul creșterii este încetinit de o serie de elemente rezultate în urma recente crize economice și financiare, printre care reechilibrarea externă aflată în curs, nivelurile ridicate ale datoriei publice și private, rata mare a șomajului, precum și rigiditățile structurale persistente de pe piețele naționale ale forței de muncă și ale produselor. Acești factori contribuie la menținerea unui nivel slab al investițiilor, care sunt restrânse și de mediile de afaceri nefavorabile, de ineficiențele din cadrul administrațiilor publice, precum și de obstacole în calea accesului la finanțare.
- (2) Este necesar să se încurajeze implementarea unor reforme structurale ambițioase care să ducă la creșterea productivității și să stimuleze potențialul de creștere, în conformitate cu prioritățile stabilite în analiza anuală a creșterii pe 2016 pentru toate statele membre ale UE ⁴. Dacă sunt realizate împreună de statele membre, reformele structurale pot oferi beneficii zonei euro în ansamblu, prin generarea de efecte de propagare pozitive, în special prin intermediul canalului comercial și al celui financiar. Deși s-au înregistrat unele progrese în ceea ce privește reformele destinate să îmbunătățească reziliența piețelor muncii, există în continuare discrepanțe semnificative în întreaga zonă euro, în special în ceea ce privește ratele șomajului în rândul tinerilor și pe termen lung. Statele membre care au întreprins reforme ample în domeniul protecției sociale și al pieței muncii înainte de criză au fost în măsură să sprijine mai bine ocuparea forței de muncă și să păstreze echitatea în perioada recesiunii economice. Printre aceste reforme s-au numărat aranjamente contractuale flexibile și fiabile, strategii complexe în domeniul învățării pe tot parcursul vieții, politici active și eficace privind piața muncii și sisteme adecvate și durabile de protecție socială. Reducerea sarcinii fiscale asupra costului forței de muncă, în special în cazul salariilor cu venituri mici, și asigurarea unor sisteme de impozitare echitabile pot îmbunătăți, la rândul lor, rezultatele obținute.

³ Previziunile economice ale Comisiei din toamna anului 2015.

⁴ Analiza anuală a creșterii pe 2016.

- (3) O definire corespunzătoare și o implementare rapidă a reformelor pot contribui la atenuarea dezechilibrelor existente în zona euro și la evitarea acumulării de noi dezechilibre. Discuțiile tematice din cadrul Eurogrupului, concentrate din ce în ce mai mult pe subiecte ca stabilirea unor criterii de referință, utilizarea bunelor practici și exercitarea unor presiuni reciproce, pot contribui la promovarea convergenței către rezultate optime. Eurogrupul ar trebui, așadar, să intensifice discuțiile tematice referitoare la reformele din domenii esențiale pentru funcționarea UEM și să monitorizeze cu regularitate implementarea reformelor de către statele membre din zona euro, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește corectarea dezechilibrelor în contextul procedurii privind dezechilibrele macroeconomice.
- (4) Politicile bugetare reprezintă un aspect vital de interes comun în cadrul uniunii economice și monetare. Adoptarea la nivel național a unor politici bugetare responsabile care respectă normele bugetare comune este esențială pentru a contribui la sustenabilitatea datoriei și pentru a permite stabilizatorilor fiscali să acționeze și să atenueze șocurile specifice fiecărei țări. Totodată, este esențial și să se adopte o orientare bugetară adecvată la nivelul zonei euro în ansamblu, care să reflecte un echilibru între sustenabilitatea bugetară pe termen lung și stabilizarea macroeconomică pe termen scurt, și să se evite politicile bugetare prociclice. Efortul bugetar necesar variază în funcție de pozițiile respective ale statelor membre față de cerințele prevăzute de PSC, iar statele membre ar trebui să ia în considerare, de asemenea, nevoile în materie de stabilizare și să țină seama de posibilele efecte de propagare în întreaga zonă euro. În acest sens, este necesară consolidarea coordonării politicilor bugetare la nivelul zonei euro, respectându-se pe deplin Pactul de stabilitate și de creștere. În acest context, orientarea bugetară agregată în general neutră din zona euro preconizată pentru 2016 pare adecvată, având în vedere condițiile macroeconomice generale și riscurile de evoluție negativă care planează asupra creșterii. În ceea ce privește anul 2017, pe baza estimării referitoare la o deviație PIB din ce în ce mai redusă, politicile bugetare ar trebui să evite prociclicitatea și să reducă datoria publică pentru a reconstitui rezervele bugetare. Această abordare ar trebui să se reflecte în elaborarea programelor de stabilitate actualizate din primăvara anului 2016, luându-se în considerare cele mai recente evoluții economice și bugetare. Compoziția strategiilor bugetare nu este încă suficient de favorabilă creșterii. După cum se subliniază în recomandările adresate statelor membre din zona euro în vara anului 2015 ⁵, statele membre ar trebui să poarte discuții tematice cu privire la îmbunătățiri la nivelul calității și sustenabilității finanțelor publice.

⁵ JO C 272, 18.8.2015, p. 98.

- (5) Uniunea bancară trebuie să fie complet implementată. În primul rând, Directiva privind redresarea și rezoluția instituțiilor bancare trebuie să fie transpusă integral fără întârziere de către toate statele membre. În al doilea rând, un mecanism comun de sprijin pentru FUR neutru din punct de vedere bugetar va fi dezvoltat în cursul perioadei de tranziție și va deveni complet operațional cel târziu până la sfârșitul perioadei de tranziție, când resursele FUR vor fi deplin mutualizate. Progresele vor fi evaluate la scurt timp după intrarea în vigoare a FUR. Mecanismul comun de sprijin va fi, de asemenea, neutru din punct de vedere bugetar pe termen mediu, va asigura un tratament echivalent al tuturor statelor membre participante și nu va implica niciun fel de costuri pentru statele membre care nu participă la uniunea bancară. Odată ce FUR intră în vigoare și după ce statele membre participante ratifică acordul interguvernamental și transpun pe deplin Directiva privind redresarea și rezoluția instituțiilor bancare, statele membre vor trece în revistă instituirea modalităților pentru finanțarea „punte” (bridge financing) și vor reflecta la calea de urmat și calendarul privind lucrările referitoare la mecanismul comun de sprijin, pentru a garanta că acesta va fi pe deplin operațional cel târziu până la sfârșitul perioadei de tranziție. De asemenea, în 2016, statele membre vor reflecta în continuare la măsurile necesare pentru a continua aprofundarea uniunii bancare. În fine, în cadrul dezvoltării ulterioare a uniunii bancare, Comisia Europeană a emis, la 24 noiembrie 2015, o comunicare intitulată „Către finalizarea Uniunii bancare”.
- (6) Condițiile de pe piața financiară rămân, per ansamblu, favorabile în zona euro, în contextul unei orientări flexibile a politicii monetare. Cu toate acestea, fundamentele economice care continuă să fie slabe și rata ridicată de îndatorare în sectorul privat influențează în continuare cererea de credite bancare și, implicit, creșterea economică. Bilanțurile băncilor rămân sub presiunea exercitată de numeroasele credite neperformante, împiedicând activitatea de creditare. Regimurile de insolvență diverse și uneori inadecvate din UE contribuie la amânarea reducerii datoriei din sectorul privat, făcând ca investițiile băncilor să stagneze.

- (7) În pofida realizărilor recente obținute în consolidarea arhitecturii UEM, trebuie depuse în continuare eforturi pentru a o finaliza. Raportul celor cinci președinți din iunie 2015 prezintă direcțiile de urmat în vederea finalizării UEM până cel târziu în 2025 ⁶. La 21 octombrie 2015, Comisia Europeană a adoptat un prim set de propuneri de măsuri ulterioare raportului ⁷. Statele membre din zona euro ar trebui să-și asume un angajament colectiv și să avanseze într-un mod cât mai rapid, deschis și transparent în implementarea inițiativelor pe termen scurt și mediu care vizează finalizarea uniunii economice și monetare. Pentru a promova convergența la nivelul zonei euro, propunerile cuprind măsuri de consolidare a dimensiunii reprezentate de zona euro în cadrul semestrului european; acest lucru se poate realiza, printre altele, prin publicarea mai în avans a recomandărilor privind zona euro, cu scopul de a identifica provocările comune în primele etape ale procesului și de a furniza informații pentru elaborarea recomandărilor specifice fiecărei țări adresate statelor membre din zona euro, care urmează a fi adoptate ulterior în cadrul semestrului european. Statele membre din zona euro ar trebui de asemenea să lucreze, în mod deschis și transparent, la inițiative pe termen mai lung vizând finalizarea uniunii economice și monetare,

RECOMANDĂ statelor membre din zona euro să ia măsuri, individual și colectiv, în cadrul Eurogrupului, în perioada 2016-2017, astfel încât:

- (1) Să urmărească politici care să sprijine redresarea economică, să promoveze convergența, să faciliteze corectarea dezechilibrelor macroeconomice și să îmbunătățească capacitatea de ajustare. În acest scop, statele membre, în special cele care au niveluri ridicate ale datoriei externe și din sectorul privat, ar trebui să implementeze reforme care să ducă la creșterea productivității, să faciliteze crearea de locuri de muncă, să crească competitivitatea și să amelioreze mediul de afaceri. Statele membre cu excedente mari ale contului curent ar trebui să implementeze cu prioritate măsuri, inclusiv reforme structurale, care să contribuie la consolidarea cererii interne și a potențialului lor de creștere.

⁶ „Finalizarea uniunii economice și monetare a Europei”, raport elaborat de Jean-Claude Juncker în strânsă colaborare cu Donald Tusk, Jeroen Dijsselbloem, Mario Draghi și Martin Schulz.

⁷ http://ec.europa.eu/priorities/economic-monetary-union/docs/single-market-strategy/communication-emu-steps_en.pdf

- (2) Să pună în aplicare reforme care să combine (i) contracte de muncă flexibile și fiabile care să promoveze tranzițiile fără dificultăți de pe piața forței de muncă și care să evite o piață a forței de muncă cu două niveluri; (ii) strategii ample de învățare pe tot parcursul vieții, (iii) politici eficiente pentru a-i ajuta pe șomeri să reintre pe piața muncii, (iv) sisteme de protecție socială adecvate și durabile care să contribuie în mod eficace și eficient pe întreaga durată a ciclului de viață atât la incluziunea socială, cât și la integrarea pe piața forței de muncă și (v) piețe ale produselor și serviciilor deschise și competitive. Să reducă sarcina fiscală asupra costului forței de muncă, în special în cazul salariaților cu venituri mici, într-un mod care să aibă un impact neutru asupra bugetului, cu scopul de a stimula crearea de locuri de muncă.
- (3) Să urmeze politici bugetare care respectă pe deplin Pactul de stabilitate și de creștere. Pentru 2016, obiectivul unei orientări bugetare agregate în general neutră în zona euro pare adecvat pentru a reflecta un echilibru între sustenabilitatea bugetară pe termen lung și stabilizarea macroeconomică pe termen scurt. În perspectiva anului 2017, să reducă datoria publică pentru a reconstitui rezervele bugetare și a evita prociclicitatea. Să facă diferența între eforturile bugetare ale fiecărui stat membru în funcție de poziția fiecăruia față de cerințele din cadrul PSC, luând în considerare totodată nevoile în materie de stabilizare și ținând seama de posibilele efecte de propagare între statele membre din zona euro. În acest scop, să revizuiască orientarea bugetară a zonei euro în contextul programelor de stabilitate și al proiectelor de planuri bugetare.
- (4) Să faciliteze reducerea treptată a creditelor bancare neperformante și să amelioreze procedurile de insolvență aplicate întreprinderilor și gospodăriilor. În statele membre cu niveluri ridicate ale datoriei private, să promoveze o reducere ordonată a efectului de levier, inclusiv prin facilitarea rezoluției datoriei private neviabile.

- (5) Să depună eforturi pentru finalizarea uniunii economice și monetare, cu respectarea deplină a pieței interne și într-o manieră deschisă și transparentă, explorând în mod mai aprofundat aspectele juridice, economice și politice ale măsurilor pe termen mai lung cuprinse în raportul celor cinci președinți.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*